

Napi tíz óra munka, hétvége péntektől - egy magyar cég meglépte

Kicsit kényszer szülte, de nagyon bejött a négynapos munkahét bevezetése egy kis zempléni asztalos cégnél. Ehhez pedig nem kell sok áldozatot hozni a munkavállalónak a hét munkával töltött négy napján, csak egy kicsit korábban kell kezdeni, kicsivel rövidebbre kell fogni az ebédidőt, és kicsivel később lehet lelépni. De a plusz egy szabadnapért megéri, vallják. És a cégnél több dolgot tudnak elvégezni így, mint az 5x8 órás munkarendben.

A nézet egyre terjed arról, hogy - ha nem is feltétlenül minden munkakörben, minden szakmában - érdemes lenne sutba vágni a hagyományos, ötnapos munkahetet, és megérné pénteken - vagy akár már csütörtökön - elkezdni a hétvégét. A négy- vagy extrém esetben háromnapos munkahét révén elégedettebb, boldogabb, kiegyensúlyozottabb munkavállalók nemcsak a kevesebb megbetegedés miatt hajtanak hasznot a cégnek és a társadalomnak, hanem amiatt is, mert kreatívabbak, motiváltabbak, a tapasztalatok szerint jobban odateszik magukat a munkahelyükön. Vannak cégek, intézmények a világon, ahol kipróbálták vagy akár meg is tartották a munkaszervezésnek ezt a módját - és találtunk egy magyar vállalkozást is, amelyik erre esküszik. Kényszerből vezették be, de nemhogy nem bánták meg, egyenesen áradoznak róla.

Az idén a hatvanat betöltő Kusinszki András olyan embernek tartja magát, aki folyton azon töri a fejét, hogy jobban ki tudná-e használni a cége meglévő adottságait. A fővárosban született, öndefiníciója szerint famegmunkáló férfi a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szegiben mégis „öslakosnak” számít, mivel gyerekkorában, majd az erdészeti középiskora alatt és után is rendre itt, a nagyszülőknél töltötte a nyarakat, és öt éve vett egy parasztházat magának a zempléni kis településen. Cége, a Nyakigláb Kft. pedig - hiába egészen kicsi famegmunkáló vállalkozás - bizonyos értelemben, a munkaerő-gazdálkodásban a reformerek közé tartozik. A manufaktúrában január óta a heti 40 munkaórát nem a hagyományos 5x8 órában, hanem 4x10-ben teljesítik a mesterek.

Az asztalosokat foglalkoztató kisvállalkozásnál hatan dolgoznak jelenleg: 4 állandó mester és 2 bedolgozó asztalos. Magyaros és székely motívumokkal díszített fakerítés a legfőbb profiljuk. Eredetileg, egy évtizeddel ezelőtt hintókat, iparos szekereket restauráltak, főként múzeumok számára, de az egykor lényegében folyamatos megrendelések 2010 óta elapadtak. Hiába, hogy Kusinszki műhelyével a mátészalkai szekérmúzeum és a szentendrei szabadtéri múzeum is elégedett volt, amikor a központi költségvetést megkurtították, a megrendelések elmaradtak.

A cég honlapján ugyan ma is az egyik fő tevékenységi körként szerepel ez, de a manufaktúratulajdonos elismeri, szinte kizárólag csak a kerítéskészítésből élnek. A Utóbbi hiánypótlónak bizonyult, és bár ma már sokan vállalnak hasonlót, Kusinszki szerint arra kevesek képesek, mint ők, vagyis hogy mint egy jó úri szabóság, a megrendelőre tudják szabni ezt a terméket. „Mi nem úgy működünk, mint egy Tüzép, ahol van 50, 60, meg 70 centiméteres hosszúságú kerítésdeszka, és akkor abban lehet gondolkodni. Nálunk ha a

megrendelőnek 92 vagy 135 cm-es méretű kerítésmagasság az igénye, mi legyárjuk” - magyarázta. Méretre szabják a kapukat is, és az üzletileg sokáig jó húzásnak bizonyult, hogy mivel passzosra gyárják le az egész rendszert, nincs szükség a kerítésépítés során mintatörésre, távolságcsaló hézagolásokra vagy más építői turpisságra. Egy adott motívumot csupán egyszerűen használnak fel ma is, így minden kerítés egyedi.

Egy ideig annyi volt a megrendelésük, hogy alig győzték a munkát: volt, hogy beállított egy budapesti megrendelő, akiről kiderült, hogy Erdélybe, a nagyszülői porta rendbe tételéhez találta éppen őket, innen, Zemplénből a legalkalmasabbak erre a feladatra, de Szlovákiából, Galánta és Kassa környékéről is a megrendelők egymásnak adták a kilincset. Úgy futott a szekér, hogy a kerítésépítést alvállalkozókra kellett bízni. Aztán előbb az alvállalkozókra nem volt többé szükség, majd már az is tisztas eredménynek számított, ha megrendelés csak kevéssé csökkent. Kusinszki András statisztikai szerint a mélyrepülés pont azon a napon kezdődött el, amikor a kormány 2010 őszén bejelentette a magán-nyugdíjpénztárak voltaképpen kiüresítését, a vagyon zömének államhoz terelését. Azóta sokáig csak esett a kis zempléni vállalkozás. „Az emberek már nem drága kerítést csináltatnak, hanem ha volt is mit, félretettek a jövőre, vagy beforgatták azt valamilyen pénzfialó megoldásba” – vélekedik a faiparos.

Korábban is volt sok ötlete, de ezután rájött: ha talpon akar maradni, ki kell találnia egy olyan rendszert, amiben a költségeit úgy tudja csökkenteni, hogy maga a rendszer, amit az utóbbi években szinte tökéletesre csiszoltak az asztalosmesterekkel, nem sérül. „Arról szó sem lehet, hogy én bárkit is elküldjek, mert ez a csapat összeállt. Ha én azt megbontom, soha többé nem lehet a kár már jóvátenni” – magyarázza. A fizetések lefaragásáról meg az a véleménye, hogy munkáltató ettől nagyobb illetlenséget a dolgozóival szemben nemigen tehet. „Emelni meg nem nagyon tudunk, így valamilyen más megoldáson törtem a fejem.”

Most úgy véli, hogy „kínjában az embernek sok minden az eszébe jut”; így ötlötte ki a hétfőtől csütörtökig tartó, napi 10 órás munkaidőt is. Megbeszélte az emberekkel, mielőtt átálltak arra, hogy reggel 8 helyett 7-kor kezdődik a munka a manufaktúrában, az eddigi 30 perces ebéidő helyett beérik 15 perccel is, és így az eredeti 16.30 helyett 17.15-kor van vége a munkának. Cserébe viszont pénteken nem dolgoznak. Az egész átállás, elmesélése szerint, zökkenőmentesen meg is történt két hét alatt, a munkások elmondása szerint az egész olyan volt, mintha egy saját nyári/téli óráátállítást tartottak volna.

A cégvezető forintra pontosan nem számolta ki, hogy mennyi haszna származott a cégnek mindebből, de azt igen, hogy ezzel heti mintegy két óra passzív időt meg tudnak spórolni. A reggeli munkakezdés (legalább fél óra) így csak négyszer van egy héten, az ebéidő és az utána való újratekintések ideje is úgy 45 perccel kevesebb, ahogyan a napvégi leállási idő (minimum 20 perc) is egy alkalommal így kiesik az egyenletből. Cserébe, hogy korábban jönnek és háromnegyed órával később mennek haza, övük a péntek. Azon pedig a munkások

azt csinálnak, amit akarnak - jellemzően a háztájit művelik vagy szakemberek lévén otthon is azt csinálják, amihez a legjobban értenek: asztalosmunkát vállalnak saját zsebre. De több idejük van ügyet intézni, a családjukkal törődni.

Hogy mit nyer vele a vállalkozó? A megrendeléseket gördülékenyebben tudják teljesíteni, egy hét alatt pedig ma már több dolgot tudnak elvégezni, mint a régi beosztásban. „Több célt tudunk elérni, és mindent anélkül, hogy folyamatos túlóráról, a hajszolásról és a vészesen közeledő határidőkről szólnának a napjaink” – állítja a cégvezető.

Tisztában van vele, hogy a Nyakigláb Kft. meglehetősen kicsi ahhoz, hogy azt állíthassa, ez a modell mindenhol működhet. De a cégvezetőnek szent meggyőződése, hogy ha másból nem, a több pihenésből igenis képes lenne profitálni minden munkavállaló. „Azt nem lehet nem kedvelni, hogy a dolgozóknak minden héten hosszúhétvégéjük van” – teszi hozzá Kusinszki mosolyogva. A munkaadó és a dolgozók is azt állítják: bevált a dolog.

Forrás: Részlet 2015. szeptember 12., Szerző: Szabó M. István www.hvg.hu